

การศึกษาการดำเนินงานโครงการโรงเรียนดีศรีตำบล
ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
พระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2

A Study on Administration of One School One Tumbol Project under
Phranakhon Si Ayutthaya Primary Educational Service, Areas 1 and 2

ฐานิตย์ เนคมานุรักษ์

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาสภาพ ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานโครงการโรงเรียนดีศรีตำบล ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2 การวิจัยแบ่งเป็น 2 ขั้นตอน ประกอบด้วย ขั้นศึกษาสภาพ และปัญหาการดำเนินงานโครงการโรงเรียนดีศรีตำบล กลุ่มตัวอย่างคือ โรงเรียนดีศรีตำบล โดยผู้ให้ข้อมูลคือผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 110 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ หากคุณภาพเครื่องมือโดยการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และขั้นศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานโรงเรียนดีศรีตำบล กลุ่มตัวอย่างคือ โรงเรียนดีศรีตำบล โดยผู้ให้ข้อมูลคือผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 16 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า สภาพการดำเนินงานโครงการโรงเรียนดีศรีตำบลในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทั้ง 4 ด้าน โดยเรียงตามลำดับคือ ด้านบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม รองลงมาคือ ด้านการบริหารจัดการ ด้านการมีส่วนร่วม และด้านการเรียนรู้ ปัญหาการดำเนินงานโครงการโรงเรียนดีศรีตำบลในภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับน้อยทั้ง 4 ด้าน โดยเรียงตามลำดับคือ ด้านการเรียนรู้ รองลงมาคือด้านบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม ด้านการมีส่วนร่วม และด้านการบริหารจัดการ และแนวทางการดำเนินงานโรงเรียนดีศรีตำบล ด้านบริหารจัดการ ได้แก่ ควรมีการวางแผน กำหนดนโยบาย ขอบข่ายงาน ผู้รับผิดชอบให้ชัดเจน และมีการกำกับติดตามให้คำแนะนำอย่างต่อเนื่อง สรุป ประเมินผล และรายงานผลการดำเนินงานอย่างจริงจัง ตามขั้นตอนระยะเวลาที่กำหนด ด้านการเรียนรู้ ได้แก่ ควรส่งเสริมให้ครูผลิตสื่อ ใช้สื่อเทคโนโลยี ประกอบกับการจัดการเรียนรู้ ส่งเสริมให้ครูเข้ารับการพัฒนาอบรม ศึกษาดูงาน ด้านบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม ได้แก่ ควรหางบประมาณจากทั้งภายในและภายนอก เพื่อมาสนับสนุนการจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียนเพื่อให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ และด้านการมีส่วนร่วม ได้แก่ควรเปิดโอกาสให้คณะครู นักเรียน และชุมชนสามารถเข้ามาบริหารโรงเรียนได้ตามบทบาทและหน้าที่ของตนเอง เพื่อให้เกิดความร่วมมือที่ดีจากชุมชน

คำสำคัญ : การดำเนินงาน, โครงการโรงเรียนดีศรีตำบล, โรงเรียนประถมศึกษา, ปัญหาการดำเนินงาน

Abstract

The purposes of this research were to study the conditions, problems and development guidelines of one school one tumbol project under the Office of Phranakhon Si Ayutthaya Primary Educational Service Areas 1 and 2. The population consisted of 110 school administrators. The research instruments were a five rating scaled questionnaire and structured interviews. The statistical analysis was performed in terms of mean and standard deviation. The development guidelines were studied from 16 school directors and the instrument was a structured interview,

and the data was analyzed via content analysis. The findings are indicated as follows: 1) As a whole, the administration conditions of the project was at high level, naming respectively from high to low levels: atmosphere and environment, management, participation and learning; 2) As a whole, the problems of the project were at low levels, naming respectively from high to low levels: learning, atmosphere and environment, participation and management; 3) Regarding development guidelines of the project, for management, there should be planning, assigning policies and people in duties clearly with continuously monitoring and following up for conclusion, evaluation and reporting the results according to steps and time limit. For learning, the teachers should be promoted in producing media, using technological media in learning management, promoting teachers to develop their knowledge and observing the educational operation. For atmosphere and environment, internal and external budget should be seek for better learning management, and regarding participation, teachers, students and communities should have chances in managing the schools according to their roles and duties for good cooperation from the communities.

Keywords: The condition of operating school, One School One Tumbol Project, , The problems of operating school, The primary schools.

1. บทนำ

โครงการโรงเรียนดีศรีตำบล เป็นโครงการที่ยึดหลักการพัฒนาคุณภาพโดยกำหนดพื้นที่เป็นฐาน (Area – based development) โดยเฉพาะการพัฒนาโรงเรียนระดับตำบลในท้องถิ่นชนบท สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงพิจารณาการดำเนินโครงการต่างๆ ภายใต้แผนปฏิบัติการไทยเข้มแข็งในความรับผิดชอบให้เชื่อมโยงและรองรับกับ แผนนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการเกี่ยวกับการพัฒนาโรงเรียนดีศรีตำบล 7,000 โรงเรียน โดยได้ปรับกิจกรรมดำเนินโครงการต่างๆ มุ่งตรงไปสู่การพัฒนาโรงเรียนเป้าหมายที่กำหนดให้เป็นโรงเรียนดีระดับตำบล เพื่อพัฒนาให้เป็นโรงเรียนที่มีคุณภาพ รวมทั้งสามารถเป็นศูนย์การเรียนรู้ให้แก่นักเรียนจากโรงเรียนที่อยู่บริเวณใกล้เคียงในตำบลได้มาเรียนนำไปสู่การใช้ทรัพยากรร่วมกัน ซึ่งนับเป็นการเพิ่มโอกาสให้นักเรียนในท้องถิ่นชนบทได้เข้าถึงบริการทางการศึกษาที่มีคุณภาพกระจายในทุกพื้นที่ของประเทศไทย [1]

เป้าหมายของโครงการโรงเรียนดีศรีตำบลนี้ ยังให้ความสำคัญต่อการบริหารงานโรงเรียน ดังปรากฏในแนวทางการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนดีศรีตำบล โดยกำหนดให้โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการจะต้องจัดการดำเนินงานตามบทบาทของโรงเรียน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามตัวชี้วัด ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ประกอบด้วย 1. ด้านการบริหารจัดการ 2. ด้านการ

เรียนรู้ 3. ด้านบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม และ 4. ด้านการมีส่วนร่วม [1] สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 เป็นหน่วยงานที่ขึ้นตรงต่อ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ดำเนินงานจัดการศึกษาเพื่อสนองต่อโครงการโรงเรียนดีศรีตำบล ดังปรากฏในทิศทางและแนวทางจัดการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 ในกลยุทธ์ที่ 5 พัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลเน้นการมีส่วนร่วมกับทุกภาคส่วน เพื่อส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาว่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีการส่งเสริมโรงเรียนดีศรีตำบลสู่โรงเรียนคุณภาพ และมีการส่งเสริมการจัดการศึกษาโรงเรียนดีศรีตำบล [2] และในจุดเน้นในการดำเนินงานด้านการบริหารจัดการสถานศึกษาอย่างมีคุณภาพตามระดับมาตรฐาน โดยกำหนดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในพื้นที่ชนบท ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 2 กำหนดในกลยุทธ์ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 [3]

ซึ่งจากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการดำเนินงานโครงการโรงเรียนดีศรีตำบล ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2 โดยผลการศึกษานี้จะเป็นข้อมูลสารสนเทศที่ใช้ในการพัฒนางาน

บริหารงานของโรงเรียนดีศรีตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2 ต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานโครงการโรงเรียนดีศรีตำบล ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2

2.2 เพื่อศึกษาปัญหาการดำเนินงานโครงการโรงเรียนดีศรีตำบล ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2

2.3 เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานโครงการโรงเรียนดีศรีตำบล ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2

3. ขอบเขตในการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน คือ

3.1.1 **ขั้นศึกษาสภาพ และปัญหาการดำเนินงาน** โครงการโรงเรียนดีศรีตำบล ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ครั้งนี้ คือ โรงเรียน โดยผู้ให้ข้อมูลคือ ผู้อำนวยการโรงเรียน ซึ่งจะได้ประชากรในการวิจัยจำนวนทั้งสิ้น 151 คน และกลุ่มตัวอย่าง คือ โรงเรียนดีศรีตำบล โดยผู้ให้ข้อมูลคือ ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 110 คน และค่านวนขนาดกลุ่มตัวอย่างของ ทาโร ยามาเน่ [4] และใช้วิธีสุ่มแบบหลายขั้นตอน

3.1.2 **ขั้นศึกษาแนวทางการพัฒนา การดำเนินงานโครงการ** โรงเรียนดีศรีตำบล ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2 โดยผู้ให้ข้อมูลคือ

ผู้อำนวยการโรงเรียน ที่เข้าโครงการโรงเรียนดีศรีตำบล รุ่นที่ 1 และรุ่นที่ 2 ซึ่งเป็นโรงเรียนที่ผ่านการประเมินโรงเรียนดีศรีตำบล ซึ่งจะได้ผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยจำนวนทั้งสิ้น 16 คน โดยผู้วิจัยคัดเลือกโรงเรียนที่จะตอบแบบสัมภาษณ์ อำเภอละ 1 โรงเรียน

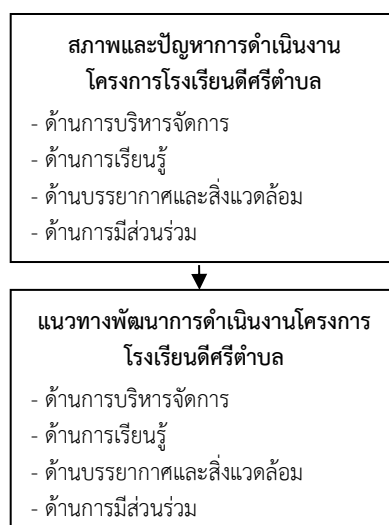
3.2 ตัวแปรที่ศึกษา

3.2.1 **ตัวแปรอิสระ** คือ สภาพ และปัญหาการดำเนินงานโครงการโรงเรียนดีศรีตำบล

3.2.2 **ตัวแปรตาม** คือ แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานโครงการโรงเรียนดีศรีตำบล

3.3 กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร หลักการแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่เกี่ยวกับการบริหารงานโรงเรียนดีศรีตำบล อีกทั้งผู้วิจัยยังอาศัยแนวทางการดำเนินงาน ตามโครงการโรงเรียนดีศรีตำบลตามบทบาทของโรงเรียน ซึ่งมีประเด็นที่มีความสอดคล้องกัน ผู้วิจัยจึงได้สังเคราะห์แนวทางการบริหารงานโรงเรียนที่เข้าโครงการโรงเรียนดีศรีตำบล โดยสรุปออกมาได้ทั้งสิ้น 4 ด้าน ประกอบด้วย 1. ด้านการบริหารจัดการ, 2. ด้านการเรียนรู้, 3. ด้านบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม และ 4. ด้านการมีส่วนร่วม [1] แล้วจึงมากำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยดังต่อไปนี้

รูปที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

4. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ชั้น ประกอบด้วย

4.1 ศึกษาสภาพ และปัญหาการดำเนินงานโครงการโรงเรียนดีศรีตำบล ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ครั้งนี้ คือ โรงเรียน โดยผู้ให้ข้อมูลคือ ผู้อำนวยการโรงเรียน ซึ่งจะได้ประชากรในการวิจัยจำนวนทั้งสิ้น 151 คน และกลุ่มตัวอย่าง คือ โรงเรียนดีศรีตำบล โดยผู้ให้ข้อมูลคือ ผู้อำนวยการโรงเรียนจำนวน 110 โดยใช้วิธีสุ่มแบบหลายขั้นตอน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้เป็นแบบสอบถามสภาพ และปัญหาการดำเนินงานโครงการโรงเรียนดีศรีตำบล ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 ประกอบด้วยข้อคำถามการดำเนินงาน 4 ด้าน คือ 1.ด้านการบริหารจัดการ มีจำนวนข้อคำถาม 11 ข้อ 2.ด้านการเรียนรู้ มีจำนวนข้อคำถาม 23 ข้อ 3.ด้านบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม มีจำนวนข้อคำถาม 15 ข้อ และ 4.ด้านการมีส่วนร่วม มีจำนวนข้อคำถาม 11 ข้อซึ่งจะได้แบบสอบถามทั้งหมด 60 ข้อ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) โดยให้ผู้ตอบเลือกตอบตามระดับความคิดเห็น ซึ่งมีเกณฑ์ในการกำหนดค่าน้ำหนักของการประเมิน เป็น 5 ระดับ

4.2 ศึกษาแนวทางพัฒนาการดำเนินงานโครงการโรงเรียนดีศรีตำบล ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2 โดยผู้ให้ข้อมูลคือ ผู้อำนวยการโรงเรียน ซึ่งจะได้ประชากรในการวิจัยจำนวนทั้งสิ้น 16 คน โดยผู้วิจัยคัดเลือกโรงเรียนที่จะตอบแบบสัมภาษณ์ อำเภอละ 1 โรงเรียน โรงเรียนที่เลือกเป็นโรงเรียนที่เข้าโครงการโรงเรียนดีศรีตำบล รุ่นที่ 1 และรุ่นที่ 2 ซึ่งเป็นโรงเรียนที่ผ่านการประเมินโรงเรียนดีศรีตำบล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้เป็นแบบสัมภาษณ์แนวทางพัฒนาการดำเนินงานโครงการโรงเรียนดีศรีตำบล ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 เขต 2 แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ประกอบด้วย 1. ด้านการบริหารจัดการ 2. ด้านการเรียนรู้ 3. ด้านบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม และ 4. ด้านการมีส่วนร่วม ซึ่งเป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง การกำหนดประเด็นในการสัมภาษณ์ โดยใช้ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นตอนที่ 1 มากำหนดเป็นประเด็น

5. สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยสามารถสรุปผลได้ ดังนี้

5.1 สภาพการดำเนินงาน โครงการโรงเรียนดีศรีตำบล ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทั้ง 4 ด้าน โดยมีการปฏิบัติในระดับมากที่สุดในด้านบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม รองลงมาคือ ด้านการบริหารจัดการ ด้านการมีส่วนร่วม และด้านการเรียนรู้

5.2 ปัญหาการดำเนินงาน โครงการโรงเรียนดีศรีตำบล ในภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับน้อยทั้ง 4 ด้าน โดยมีความมากที่สุดในด้านการเรียนรู้ รองลงมาคือด้านบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม ด้านการมีส่วนร่วม และด้านการบริหารจัดการ

5.3 แนวทางพัฒนา การดำเนินงานโครงการโรงเรียนดีศรีตำบล ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 นั้นแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้

5.3.1 ด้านการบริหารจัดการ ควรมีการวางแผน กำหนดนโยบาย ขอบข่ายงาน ผู้รับผิดชอบให้ ชัดเจน และมีการกำกับติดตามให้คำแนะนำอย่างต่อเนื่องสรุป ประเมินผล รายงานการดำเนินงานอย่างจริงจัง ตามขั้นตอน ระยะเวลาที่กำหนด

5.3.2 ด้านการเรียนรู้ ควรส่งเสริมให้ครูผลิตสื่อ ใช้สื่อ เทคโนโลยี ประกอบกับการจัดการเรียนรู้ของนักเรียน ส่งเสริมให้ครูเข้ารับการพัฒนาอบรม ศึกษาดูงาน

5.3.3 ด้านบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม ควรหางบประมาณจากทั้งภายในและภายนอก เช่น ภาครัฐ เอกชน และชุมชน เพื่อมาสนับสนุนการจัดการบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียนเพื่อให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้

5.3.4 ด้านการมีส่วนร่วม ควรเปิดโอกาสให้คณะครู นักเรียน และชุมชนสามารถเข้ามาบริหารโรงเรียนได้ตามบทบาทและหน้าที่ของตนเอง เพื่อให้เกิดความรักในโรงเรียน

6. การอภิปรายผล

จากการศึกษาการดำเนินงานโครงการโรงเรียนดีศรีตำบล ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2 มีประเด็นนำมาอภิปรายดังต่อไปนี้

6.1 สภาพการดำเนินงาน โครงการโรงเรียนดีศรีตำบล ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2 พบว่า ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงสุดลงมาคือ ด้านบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม ด้านการบริหารจัดการ ด้านการมีส่วนร่วมและด้านการเรียนรู้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ โครงการโรงเรียนดีศรีตำบล นั้นมีการกำหนดแนวทางการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนดีศรีตำบลตามบทบาทของโรงเรียน ให้โรงเรียนมีการดำเนินงานในเรื่องของการปรับปรุงบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมไว้ในแผนการดำเนินงานในระยะแรกๆ ซึ่งโรงเรียนทุกโรงเรียนที่เข้าโครงการนั้นจำเป็นต้องมีการดำเนินงานในการปรับปรุงด้านบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม ตามบริบทของทางโรงเรียนซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของรัตน สิริธราช [5], ไหมตรี โหมตเครือ [6] และ กฤษฎา สารการ [7]

6.2 ปัญหาการดำเนินงาน โครงการโรงเรียนดีศรีตำบล ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2 ในภาพรวม อยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับน้อย เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากลงมาคือ ด้านการเรียนรู้ ด้านบรรยากาศและ

สิ่งแวดล้อมมี ด้านการมีส่วนร่วม และด้านการบริหารจัดการ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโครงการโรงเรียนดีศรีตำบล นั้นมีการกำหนดแนวทางการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนดีศรีตำบลตามบทบาทของโรงเรียน ให้โรงเรียนมีการดำเนินงานในเรื่องของการพัฒนาวิชาชีพของนักเรียน แต่โรงเรียนยังขาดศักยภาพในการจัดหาแหล่งในการจัดจำหน่ายสินค้า ขาดตลาดที่มีความสามารถในการรองรับสินค้าที่โรงเรียนผลิตได้ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของธนกร อินทพันธ์ [8], กฤษฎา สารการ [7] และสินี สีวธรณิศร [9]

6.3 แนวทางพัฒนา การดำเนินงานโครงการโรงเรียนดีศรีตำบล ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2 สรุปออกมาเป็น 4 ด้านประกอบด้วย

6.3.1 ด้านการบริหารจัดการ นั้น โรงเรียนควรมีการวางแผน กำหนดนโยบาย ขอบข่ายงาน ผู้รับผิดชอบให้ชัดเจน และมีการกำกับติดตามให้คำแนะนำอย่างต่อเนื่องสรุป ประเมินผล รายงานการดำเนินงานอย่างจริงจัง ตามขั้นตอนระยะเวลาที่กำหนด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ หัวใจของการบริหารจัดการโรงเรียนให้ประสบผลสำเร็จนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่ทางโรงเรียนจะต้องมีการจัดทำแผนการดำเนินงาน ไม่ว่าจะเป็นแผนปฏิบัติการ ประจำปี หรือแผนระยะยาว เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานของทางโรงเรียน โดยทางโรงเรียนจำเป็นต้องมีการกำหนดผู้รับผิดชอบในโครงการต่างๆของทางโรงเรียนให้มีความชัดเจน และต้องมีการประเมินตามระยะเวลาที่กำหนดซึ่งจะสอดคล้องกับผลการวิจัยของรุ่งทิวา เกษดี [10]

6.3.2 ด้านการเรียนรู้ โรงเรียนดีศรีตำบลนั้น ควรส่งเสริมให้ครูผลิตสื่อ ใช้สื่อเทคโนโลยี ประกอบกับการจัดการเรียนรู้ของนักเรียน ส่งเสริมให้ครูเข้ารับการพัฒนาอบรม ศึกษาดูงาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การเรียนรู้ในยุคปัจจุบันนี้มีความจำเป็นอย่างมากที่จะต้องนำสื่อการเรียนการสอนมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียน เพื่อที่จะสามารถอธิบายเนื้อหาหรือของบทเรียนให้มีความเข้าใจมากยิ่งขึ้น ประกอบกับ เทคโนโลยีทางการศึกษาในปัจจุบันนี้มีการพัฒนาไปอย่างมาก ครูจึงสามารถที่จะเลือกใช้สื่อการสอนที่มีความน่าสนใจ และมีประสิทธิภาพมากขึ้น ทางโรงเรียนจึงจะต้อง

ส่งเสริมให้ครูผลิตสื่อ ใช้สื่อเทคโนโลยี ประกอบกับการจัดการเรียนรู้ของนักเรียนซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของวิชัย จันทพรหม [11]

6.3.3 ด้านบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม ควรหางบประมาณ จากทั้งภายในและภายนอก เช่น ภาครัฐ เอกชน และชุมชน เพื่อมาสนับสนุนการจัดการบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียนเพื่อให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การดำเนินงานด้านบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม จะไม่สำเร็จได้ถ้าหากขาดงบประมาณในการดำเนินงานด้านบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม เพราะการบริหารจัดการด้านบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม เป็นโครงการที่มีความจำเป็นต่อการเรียนรู้และต้องใช้งบประมาณในจำนวนมาก ฉะนั้นทางโรงเรียนจึงต้องมีการจัดสรรงบประมาณของทางโรงเรียนเอง และงบประมาณจากหน่วยงานอื่นๆ ภายนอก เพื่อให้เพียงพอกับการดำเนินงานด้านบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของภูวนัย สุวรรณธรา [12]

6.3.4 ด้านการมีส่วนร่วม สำหรับแนวทางการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานโรงเรียนดีศรีตำบลนั้น โรงเรียนควรเปิดโอกาสให้คณะครู นักเรียน และชุมชนสามารถเข้ามาบริหารโรงเรียนได้ตามบทบาทและหน้าที่ของตนเอง เพื่อให้เกิดความรักในโรงเรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การส่งเสริมให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาและ ชุมชนภายนอก เข้ามามีส่วนสนับสนุนในการจัดการศึกษาของทางโรงเรียน ทางโรงเรียนจะต้องสร้างความตระหนักให้ทุกภาคส่วนเกิดความรักในโรงเรียนของตัวเองก่อน โดยอาจเริ่มจากการเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการโรงเรียนตามกรอบหน้าที่ เพื่อให้เกิดความรัก และความ เป็นเจ้าของโรงเรียนร่วมกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของศักดิ์ผจญ เริงใจ [13]

7.เอกสารอ้างอิง

[1] สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, “คู่มือดำเนินงาน โรงเรียนดีศรีตำบล ตามโครงการโรงเรียนดีศรีตำบล”, โรงพิมพ์ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2553.

- [2] กลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1, “รายงานผลการจัดการศึกษาประจำปีงบประมาณ 2554”, พระนครศรีอยุธยา, 2554.
- [3] กลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2, พระนครศรีอยุธยา, 2556.
- [4] Yamane, T, “Statistic: An Introductory Analysis. (3rd ed)”. New York: Harper and Row, 1973.
- [5] รัตนา สิทธิราช, “ผลการดำเนินงานโรงเรียนดีศรีตำบลของโรงเรียนพร้าวนุรุพา จังหวัดเชียงใหม่”, การค้นคว้าแบบอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2555.
- [6] ไมตรี โหมตเครือ, “ศึกษาสภาพและปัญหาในการดำเนินการตามหลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม ของผู้บริหารสถานศึกษา ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี”, วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี, 2547.
- [7] กฤษณา สารการ, “รูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการโรงเรียนดีศรีตำบล กรณีศึกษาโรงเรียนชุมชนสร้างถ่อสามัคคี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1”, วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, 2555.
- [8] ธนกร อินทขันธ์, “การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารจัดการโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี ตามนโยบายโรงเรียนพี่โรงเรียนน้อง”, วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี, 2547.
- [9] สินี สีวาธณิศร, “ความพร้อมในการวางแผนงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร”, วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2548.

- [10] รุ่งทิพา เกษดี, “การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสถานศึกษา ที่จัดการศึกษา ช่วงชั้นที่ 3-4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี”, วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี, 2547.
- [11] วิชัย จันทพรหม, “ศึกษาปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนนำร่องและโรงเรียนเครือข่ายการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา”, วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา, 2549.
- [12] ภูวนัย สุวรรณธारा, “ศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน”, สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยกรุงเทพสุวรรณภูมิ, 2555.
- [13] ศักดิ์ผจญ เริงใจ, “ศึกษาแนวทางการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา”, วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา, 2547.